حق با شماست

info@jamejamdaily.ir

روابط عمومی: ۲۳۰۰۴۴۴۴

#بوستان_ولایت

آزاد از تهران:

در بوستان ولایت هیچ امکانات تفریحی برای کودکان، فضای فرهنگی برای نوجوانان و جوانان وجود ندارد و حتی این پارک مجموعه ورزشی هم ندارد. چرا؟

#کمبود_امکانات

فصیحی از تهران:

نبود امکانات ورزشی و کمبود فضای کم تفریحی کودکان در پارک بزرگراه دوران به یک معضل تبدیل شده‌است. سوال من این است که با توجه به فضای زیاد این پارک چرا این امکانات تهیه نمی‌شود؟

#غذا_دانشگاه

یک دانشجو:

کیفیت غذاهای دانشگاه علم و صنعت بسیار نامطلوب و باعث مشکلات عدیده مزاجی برای ما شده‌است. واقعا نظارتی بر غذاها نیست. بیشتر از قیمت مصوب وزارت علوم پول گرفته می‌شود ولی کیفیت غذای ارائه شده بسیار ضعیف است.

#پردیس_آزادراه

جمشیدی از تهران:

آزادراه پردیس قبل از عوارضی چند دست‌انداز دارد که باعث آسیب رسیدن به خودروها می‌شود.

#حقوق_عدالت

کرمانی از تهران:

از مسؤولان تقاضا داریم با افزایش پلکانی حقوق در پرداخت حقوق‌ها عدالت ایجاد کنند. کسانی که حقوق‌های پایین می‌گیرند بیش از ۳۰ درصد افزایش حقوق داشته باشند وکسانی که چندین بار افزایش حقوق داشتند کمترین افزایش شامل آنها شود.

#قیمت_تخم‌مرغ

ربانی از تهران:

قیمت هر شانه تخم‌مرغ در مغازه‌های سطح شهر تهران ۵۵ تا ۶۰هزار تومان و در میادین میوه و تره بار ۴۳ هزار تومان است.

#ماهی_قزل‌آلا

دهقان از تهران:

قیمت ماهی قزل‌آلا طی سه سال ۵۰۰درصد افزایش داشته‌است. در حال حاضر قیمت هر کیلو از این نوع ماهی به ۸۰ تا ۹۰هزار تومان رسیده‌است.

#مترو_بانوان

حسینی از تهران:

با این‌که یک‌و نیم واگن ابتدایی و انتهایی هر قطار به بانوان اختصاص یافته است، متاسفانه آقایان به این مساله احترام نمی‌گذارند و در واگن مخصوص خانم‌ها حضور می‌یابند. خواهشمندیم رعایت کنند.

نوجوانی در عصر کرونا

دیروز در تقویم به نام نوجوانان نامگذاری شده بود به این بهانه از کارشناسان درباره تاثیر کرونا بر شرایط دوره نوجوانی پرسیده‌ایم

نوجوانان از آسیب‌پذیرین اعضای خانواده در دوران کرونا هستند، چون روش آموزشی‌شان تغییر کرده و مجبور به خانه‌نشینی شده‌اند

میثم اسماعیلی

جامعه

فراگیری کرونا در دو سال گذشته بسیاری از شکاف‌های موجود در مناسبات رفتاری را آشکار کرده‌است، پیامدهای این فراگیری محدود به سلامت جسمی نمانده و حالا اتفاقا یکی از نگرانی‌های مهم کارشناسان حوزه سلامت روان و فعالان اجتماعی بروز اختلالات روانی میان گروه‌های مختلف است. یکی از آسیب‌پذیرترین این گروه‌ها نوجوانان هستند. آمارهای استخراج‌شده از پژوهش‌ها و مطالعات صورت گرفته نشان می‌دهد خشونت رفتاری میان این گروه افزایشی چشمگیر داشته، تعارضات بسیاری میان آنها و خانواده‌هایشان شکل گرفته و رشد مهارت‌های اجتماعی آنها دچار اختلال شده‌است.

به باور روان‌شناسان نوجوانی سن حساسی است، بسیاری از مهارت‌های اجتماعی و عاطفی در این دوره شکل می‌گیرد، تغییرات هورمونی صورت گرفته هم مزید بر علت شده تا آنها پرشورترین حالت خود را تجربه کنند، همه این اتفاقات در حالی رخ می‌دهد که حالا دو سال است که آنها مجبور به خانه‌نشینی شده‌اند؛ جایی برای تخلیه این هیجانات ندارند، فضایی آموزشی برای آموختن مهارت‌های اجتماعی در اختیارشان نیست و آغاز نوجوانی‌شان با همه آن هیجانات مخصوص به خود خلاصه شده‌است در فضای مجازی، فضایی که بیش از کمک‌کننده بودن، آسیب‌زاست.

حاصل این روند اما چه خواهد بود؟ روبه‌رو شدن با خیل بی‌شماری از جوانانی سرخورده، منزوی، بدون اعتماد به نفس، خجالتی و خشمگین. جوانانی که نوجوانی نکرده‌اند، با خانواده‌های خود تنش‌های بسیاری دارند و مناسبات اجتماعی را نه تجربه کرده‌اند و نه آموخته‌اند. تعطیلی مدارس، دور شدن از دوستان و نبود تفریح و گردش و دورهمی‌های دوستانه، فشارهای اقتصادی متحمل بر خانواده، مرگ‌ومیر بستگان، استرس والدین برای رعایت حفظ بهداشت فردی و جمعی نوجوانان نیز تاثیری سوء بر سلامت روان آنها در این دوره گذاشته‌است. این درحالی است که خانواده‌ها هم تجربه چنین وضعیتی را نداشته‌اند و مهارتی برای مدیریت این شرایط نیاموخته‌اند. بنابراین نمی‌دانند در برابر این حجم از تنش‌ها در رابطه با برخورد با نوجوانان چه کاری باید انجام دهند. تنها یک ماه پس از تعطیلی مدارس بود که فعالان اجتماعی ایران درباره افزایش خشونت علیه نوجوانان در قرنطینه‌های خانگی هشدار دادند و محمدرضا محبوب‌فر، پژوهشگر آسیب‌های اجتماعی از افزایش پنج برابری کودک‌آزاری در دوران قرنطینه خبر داد. مسؤولان بهزیستی هر چند گفته‌های او را تایید نکردند اما از افزایش ۲۰درصدی تماس با اورژانس اجتماعی خبر دادند و این در حالی بود که پیش از این بارها اعلام کرده بودند فرزندآزاری در میان خشونت‌های خانگی و دلایل تماس افراد با اورژانس اجتماعی رتبه اول را دارد. با این اوصاف سوال مهم این است که چه باید کرد؟ راهکار ارتباط درست و معقول با نوجوانان آسیب‌دیده از پیامدهای کرونا چیست؟

وقتی از نوجوانان حرف می‌زنیم

تعریف نوجوانی همه‌جا یکی نیست. این نظر فاطمه قاسم‌زاده، روان‌شناس کودک و نوجوان است. وقتی از او می‌خواهیم از پیامدهای فراگیری کرونا در بین نوجوانان بگوید، به این نکته اشاره می‌کند که تعریف سنی نوجوانی در مجامع جهانی تفاوت‌هایی با تعریف‌های این سن در کشورمان دارد. او معتقد است در کنوانسیون‌های جهانی هر فرد زیر ۱۸ سال را کودک و نوجوان می‌دانند و بر اساس آن وقتی اعلام می‌کنند کودکان نباید کار کنند مرادشان همه افراد زیر ۱۸سال است اما این بازه سنی در ایران ۱۵سال است. او می‌گوید: «بر اساس قوانین جاری در ایران نوجوانی جزو دوره کودکی محسوب نمی‌شود، در سندملی که اخیرا نوشته شده و قرار است جایگزین پیمان‌نامه حقوق کودک شود، مطابق با قانون کار آنها از ۱۵سالگی به بعد می‌توانند کار کنند به این مفهوم که بر اساس این قوانین ما افراد بالای ۱۵ سال را بزرگسال محسوب می‌کنیم.» البته باید گفت پایان نوجوانی و آغاز جوانی و بزرگسالی با توجه به کشورهای مختلف و نسبت به کاربردش متغیر است و حتی فراتر از آن در درون یک کشور یا خرده‌فرهنگ هم ممکن است سنین متفاوتی برای بلوغ (از نظر دوره‌بندی و قانونی) به منظور سپردن وظایف مشخص در جامعه، در نظر گرفته شود. نوجوانی اما شامل چه بازه سنی است؟ قاسم‌زاده می‌گوید: «در سال‌های اخیر، آغاز بلوغ در پیش از نوجوانی به نوعی افزایش داشته‌است. این تغییرات تعریفی منسجم از چارچوب زمانی نوجوانی را دشوارتر کرده‌است.» در بسیاری از پژوهش‌ها اما نوجوانی را به سه دوره تقسیم می‌کنند، نوجوانی اولیه که شامل ۱۲ تا ۱۴سالگی می‌شود، اواسط نوجوانی که از ۱۴ تا ۱۶سالگی ادامه دارد و اواخر نوجوانی که شامل ۱۶تا۱۸سالگی می‌شود. در همه این بازه‌های سنی اما یک تعریف ثابت وجود دارد که «نوجوانی، مرحله گذار رشد فیزیکی و روانی انسان است که میان کودکی و جوانی روی می‌دهد و این گذار، تغییرات زیستی، اجتماعی و روانشناختی را در بر می‌گیرد.»

چه اتفاقی در نوجوانی می‌افتد؟

وجود تعارض در یک خانواده شاید معمولی به نظر برسد اما آنچه جالب توجه است این تعارضات در خانواده‌ها با وجود یک نوجوان افزایش معناداری دارد. چه اتفاقی در نوجوانی می‌افتد که به این تنش‌ها منجر شده‌است؟ معصومه زارعین، روانپزشک معتقد است مختصات بسیاری وجود دارد که در صورت نبود مدیریت صحیح به این تنش‌ها دامن می‌زند. او می‌گوید: «نوجوانان در دوره بلوغ قدرت تحلیل مسائل و تصمیم‌گیری را پیدا می‌کنند و به همین دلیل نظرات والدین خود را سخت‌تر می‌پذیرند. از سوی دیگر در این دوره درپی شناخت و هویت خودشان هستند و تمایل بیشتری به برقراری ارتباط با دیگران دارند.» در این تحولات باید به تغییرات هورمونی نوجوانان هم اشاره کرد. او به ما می‌گوید: « تغییرات ناگهانی و سریعی که هنگام بلوغ اتفاق می‌افتد، موجب سراسیمه شدن، دستپاچگی و نگرانی نوجوان شده و در خیلی از موارد به بروز رفتارهای نابهنجار و غیرمطلوب در آنان منجر می‌شود.» نوسان‌های عاطفی و زودرنج شدن آنها هم از جمله دیگر مختصات دوره بلوغ نوجوانان است.

شلیک کرونا به نوجوانی

برای تعارضات پیش آمده در دوره نوجوانی راهکارهایی وجود داشته‌است، توصیه بسیاری از کارشناسان این حوزه مبتنی بر اجرای همین راهکارها بوده اما فراگیری کرونا در دو سال گذشته باعث شده تقریبا تمامی این راهکارها حالا بی‌اثر باشد. یکی از معمول‌ترین و کاربردی‌ترین این راهکارها حضور نوجوانان در جمع‌های دوستانه از جمله در مدارس و مکان‌های دیگر است اما خانه‌نشینی تحمیلی کرونا همین فضای تخلیه احساسی و هیجانی را از نوجوانان سلب کرده‌است. فاطمه قاسم‌زاده، روان‌شناس کودک و نوجوان معتقد است این تنش‌ها از جمله پیامدهایی است که زودتر به چشم آمده و پیامدهای سخت‌تری در پیش است. او ادامه می‌دهد: «هنگامی که در دوران شیوع کرونا نوجوانان از خانه بیرون نمی‌روند و از فضای آموزشی نیز دور هستند، خصوصیات آنها تغییر می‌کند و در ایام شیوع بیماری کرونا، نوجوانان از نظر رشد عاطفی و اجتماعی به علت همین دوری از محیط‌های آموزشی آسیب جدی می‌بینند.» به گفته این روان‌شناس، اوج تاثیرگذاری ارتباط با همسالان در سن نوجوانی است و در این سن همسالان می‌توانند نقش مهمی در رشد مهارت‌های اجتماعی فرد داشته باشند. روند رشد روانی و اجتماعی انسان‌ها در گرو برقراری ارتباط است. اگر این ارتباط برقرار نشود و رشد روانی و اجتماعی به طور طبیعی صورت نگیرد، در نتیجه فرد به جای این‌که دستاوردهای مثبتی از هر مرحله رشد خود داشته باشد، بیشتر از همه

نبود آموزش و تداوم چرخه خشونت

سوی دیگر محرومیت نوجوانان از حضور در جمع‌های دوستانه، اجبار آنها به تعامل و معاشرت بیشتر با خانواده است. هر چند این موضوع از اساس نباید موجب ایجاد تنش شود اما برای نوجوانان شرایط سخت‌تر می‌شود چون نوجوان پیش از این زمان زیادی را در جمع دوستانش می‌گذرانده و اکنون خانواده او را از این کار منع می‌کنند. نوجوانان وقتی در خانه می‌مانند نمی‌توانند با والدین خود و سایر اعضای خانواده ارتباط برقرار کنند و گفت‌وگوی آنان همواره با تنش روبه‌رو می‌شود، بنابراین شاید ماندن در خانه دشوارتر باشد و برخی والدین نتوانند آنها را در خانه نگه دارند. با وجود قرنطینه و محدود شدن روابط اجتماعی، فضا برای تخلیه انرژی نوجوانان بسیار محدود شده‌است و از طرفی سخت‌گیری والدین برای مراقبت از فرزندان و تلاش برای حفظ آنها از بیماری باعث ایجاد وسواس شده که این امر خود باعث پرخاشگری بین فرزندان و والدین می‌شود. پژوهش‌ها هم نشان داده‌است برخی نوجوانان به دلیل مواجهه یک‌باره با این تغییر الگوی زندگی، دچار استرس و اضطراب و ترس از تنهایی شده‌اند. فاطمه قاسم‌زاده، روان‌شناس کودکان و نوجوانان معتقد است شکاف موجود به واسطه آموزش ندادن خانواده‌هاست و همین رویه با تداوم نبود آموزش ادامه خواهد داشت. او به جام‌جم می‌گوید: «وقتی والدین توان کافی برای آموزش و مهارت گفت‌وگو با نوجوان خود را ندارند، خیلی زود خسته می‌شوند و در مواجهه با فرزند رفتاری خشونت‌آمیز خواهند داشت. همان‌طور که آمارهای اورژانس اجتماعی نیز نشان می‌دهد خشونت در خانواده‌ها بیشتر شده‌است.»

یادداشت:

معصومه تقی‌زادگان

استاد دانشگاه

کرونا و زیست آنلاین نوجوان

هرچند به‌طور معمول نسل گروهی از افراد هستند که در فاصله زمانی معینی به دنیا آمده‌اند اما از گروه‌هایی که مقارن با یک رویداد تاریخی بوده‌اند نیز تحت عنوان نسل یاد می‌شود مانند نسل جنگ. کرونا نیز به عنوان یک پاندمی جهانی می‌تواند زمینه‌ساز طرح این سوال باشد که آیا نسل‌ساز است؟ در حال حاضر شاهد طرح مفاهیمی مانند «نسل تاج»، «نسل کووید- ۱۹» یا «نسل قرنطینه» در گزارش‌های مطبوعاتی هستیم و شواهد نیز حاکی است بسیاری از مفاهیم نسلی در توضیح شرایط زیست در دوره کرونا کارآمد هستند از جمله این‌که تأکید بر بالا بودن میزان مرگ‌ومیر گروه‌های سنی بالاتر را می‌توان با مفهوم شکاف نسلی توضیح‌پذیر ساخت، عده‌ای نیز با اشاره به رفتارهای نسلی مختلف مانند رعایت نکردن پروتکل‌های بهداشتی و قرنطینه‌ای از سوی جوانان به امکان روی دادن جنگ بین‌نسلی اشاره کرده‌اند، البته در مقابل ما شاهد حمایت بین‌نسلی در دوره کرونا نیز بوده‌ایم. همچنین طرح گمانه‌زنی‌هایی در مورد افزایش آمار تولد در دوران قرنطینه را می‌توان نشانه‌هایی از ظهور یک نسل جدید با رفتارهای نسلی خاص (الگوهای صرفه‌جویی، احتیاط، شستن دست، لمس نکردن صورت، عادت فاصله اجتماعی) دانست.

اینها نشانه‌هایی دال بر توانایی کووید- ۱۹ در تعریف یک نسل است. شاید برای مطمئن بودن از این‌که کووید- ۱۹ نسل‌ساز است زود باشد، اما به احتمال قریب به یقین شاهد شکل‌گیری یک نسل میانه هستیم. چرا که شرایط زیست قرنطینه‌ای سبب تغییری ساختاری در زیست روزمره همه از جمله، کودکان و نوجوانان شده است. نوجوانان توانسته‌اند خود را با شرایط فعلی و زیست‌آنلاین تطبیق دهند و با استفاده از اپلیکیشن‌هایی مانند واتس‌اپ به بازسازی روابط جمعی خود پرداخته‌اند و تولد، دورهمی و جشن‌های مناسبتی برگزار کرده‌اند. نوجوانان بازی‌های جمعی خود را به فضای آنلاین منتقل کرده‌اند و روزانه با دوستان‌شان قرارهای بازی دارند. این شرایط سبب شده است اکثر آنها بر خلاف انتظارشان شاهد گسترش دایره مراودات و عمق دوستی‌هایشان در دوران قرنطینه باشند. نوجوانان از سلطه مکانی و زمانی مدرسه رها شده‌اند و گاهی اگر از کیفیت و برنامه آموزشی راضی نباشند همزمان با حضور در کلاس به فعالیت‌های دیگر مشغول هستند. آنچه نوجوانان از روند یادگیری خود روایت می‌کنند نشان‌دهنده پیش‌روی آنها به سوی یادگیری مشارکتی و چندمنبعی است. نکته مهم دیگر این است که آنها پس از یک دوره سردرگمی یا شعف ناشی از تعطیلی مدارس توانسته‌اند به برنامه نسبتا منظمی برای پوشش دادن فعالیت‌های آموزشی و فراغتی خود دست یابند.